

بزرگ ترین استخراج کنندگان نقره جهان

۲۰۱۲
میلیون اونس
مکزیک

۱۰۹
میلیون اونس
چین

۱۰۷
میلیون اونس
پرو

۵۲
میلیون اونس
شیلی

۴۳
میلیون اونس
بولیوی

۴۲
میلیون اونس
هلند

اقتصادبین الملل

گرانی در انگلیس

داده ها نشان داد که قیمت ها در سوپرمارکت ها در چهار هفته منتهی به ۲۹ سپتامبر از ۷٫۷ درصد ماه قبل به دو درصد افزایش یافته است. کارشناسان اظهار کردند که سریع ترین افزایش در نوشیدنی و شیرینی های شکلاتی بود که نشان می دهد قیمت های بی سابقه کاکائو ناشی از برداشت های ضعیف در غرب آفریقا، شروع به رشد کرده است.

این در حالی است که بانک انگلستان به سرعت کاهش نرخ بهره را بررسی می کند. بانک مرکزی در ماه اگوست نرخ بهره را یک چهارم درصد کاهش داد که اولین کاهش از زمان همه گیری بود. شرکت کانتر نشان داد که شرکت خرده فروشی تسکو به بالاترین سهم بازار خود از دسامبر ۲۰۱۷ رسیده است. بزرگترین سوپرمارکت بریتانیا در حال حاضر ۲۸ درصد از بازار را در اختیار دارد که نسبت به سال گذشته ۲۷٫۴ درصد افزایش یافته است. بلومبرگ گزارش کرد که اوکادو (سوپرمارکت آنلاین بریتانیایی) برای هشتمین ماه متوالی با رشد ۱۰ درصدی فروش در ۱۲ هفته منتهی به ۲۹ سپتامبر، مواجه شد.

صادرات گاز اسرائیل متوقف شد

بزرگ ترین حمله موشکی حزب... لبنان نه حیفه، پروژه احداث خط لوله صادرات گاز اسرائیل در خلیج حیفا را تا دست کم شش ماه دیگر متوقف کرد.

رسانه های عبری اذعان کردند که طی هفته جاری، هم زمان با سخنرانی شیخ نعیم قاسم، معاون دبیرکل حزب...، بزرگ ترین حمله موشکی حزب... به حیفا طی یک سال گذشته انجام شده است. به دنبال این اتفاق، واحد انرژی نئوم متعلق به گروه نفت و گاز اسرائیلی دلک، به بورس تل آویو اطلاع داد که شرکت آمریکایی شورون که میدان گازی لویاتان را اداره می کند، به دنبال تشدید جنگ اسرائیل علیه حزب...، لبنان، کار احداث خط لوله در ریایی را به عنوان بخشی از پروژه خط لوله سوم به حالت تعلیق درآورده است.

روزنامه اسرائیلی گلوبز به نقل از بورس اوراق بهادار تل آویو نوشت که تا آوریل ۲۰۲۵ به دلیل وضعیت امنیتی حاکم بر منطقه این پروژه معلق خواهد ماند.

میدان لویاتان بزرگترین میدان گاز طبیعی رژیم اشغالگر در منطقه مدیترانه است. حجم ذخایر موجود به ۵۹۵/۵ هزار میلیارد متر مکعب گاز می رسد.

خلیج حیفا مرکز صنایع سنگین، پالایش نفت و فرآوری شیمیایی است و به عنوان پایانه حمل و نقل کالا و نفت محسوب می شود.

رشد تولیدات صنعتی آلمان

در سایه رکود

آمارهای رسمی نشان داد که تولید صنعتی آلمان در ماه اگوست سال جاری میلادی بیش از حد انتظار افزایش یافت، اما کارشناسان اعلام کردند که این خبر خوب برای بزرگترین اقتصاد اروپایی نمی تواند ترس از رکود را از بین ببرد.

داده های اداره آمار فدرال آلمان نشان می دهد که تولید ماهانه ۲/۹ درصد افزایش یافته و کاهش ۲/۹ درصدی جولای را از بین برده است. تحلیلگران انتظار داشتند که افزایش ۰/۸ درصدی داشته باشد. این افزایش به دلیل افزایش شدید در بخش تولید خودرو با افزایش ۱۹/۳ درصدی و پس از افت ۹/۲ درصدی در جولای نوسان داشت. وزارت اقتصاد آلمان اعلام کرد که با گذشت مجدد ماه اگوست به معنای شروع احیای صنعتی نیست. هم چنین، انتظار می رود بخش تولید در آلمان در حال حاضر ضعیف بماند. افزایش هزینه های انرژی در بحبوحه جنگ روسیه در اوکراین، تقاضای ضعیف تر بازار کلیدی چین و رکود صنعتی، همگی بر رشد اقتصاد آلمان که در سال ۲۰۲۳ کاهش یافت، تأثیر زیادی گذاشته است. امیدها به کاهش تورم در سال جاری، به سرعت در حال از بین رفتن است و انتظار می رود که وزارت اقتصاد چشم انداز خود را با توجه به آخرین پیش بینی های اقتصادی کاهش دهد.

کارستن برزسکی، اقتصاددان ING گفت که افزایش تولید صنعتی در ماه اگوست، نمی تواند ترس از رکود اقتصادی را کاهش دهد. اقتصاد آلمان با توجه به عقب ماندگی رشد منطقه یورو و با نشانه های اندکی از بهبود قریب الوقوع خود را در موقعیتی مشابه سال قبل می بیند.

تعیین کننده است. اقتصاد قوی، نقطه قوت و عامل مهم سلطه ناپذیری و نفوذ ناپذیری کشور است و اقتصاد ضعیف، نقطه ضعف و زمینه ساز نفوذ و سلطه و دخالت دشمنان. بنابراین شرطی کردن اقتصاد و گره زدن آن به موضوع توافقات و روابط خارجی باز کشور را وارد دره هولناک کرده و تصمیم گیری برای دولت آقای پزشکیان را سخت و پیچیده می کند.

در دهه ۹۰ طبقه متوسط آسیب های جدی و جبران ناپذیری دید و جمعیت آن بیش از ۵۰ درصد کاهش پیدا کرد. از طرفی دیگر جمعیت طبقه فقیر ۴ برابر افزایش پیدا کرد و به ۲۲ درصد از جمعیت کل کشور رسید. ایران فارغ از هر نوع نگاه سیاسی چپ و راست نیازمند رشد اقتصادی مبتنی بر تشکیل سرمایه و افزایش بهره وری است. امروز باید توسعه اقتصادی در دغدغه اول مسئولان، سیاستگذاران و کارشناسان حوزه اقتصادی باشد تا فرصت ها و ظرفیت های از دست رفته در دهه ۹۰ احیا و بازسازی شود.

یک دهه سپرفت

اتفاقاتی که در اقتصاد ایران در سال های گذشته به خصوص در دهه ۹۰ افتاد، نشان می دهد شرایط ناگوار توری بیش از هر چیز خانوارهای دهک های درآمدی پایین و متوسط را نشان گرفته و روز به روز آنها را تضعیف کرده است زیرا قدرت خرید آنها به صورت مداوم در حال کاهش بوده است. وقوع تورم های بالای ۴۰ درصد از یکسو و کاهش شدید رشد اقتصادی از سوی دیگر عامل اصلی این اتفاق بوده است. این دو عامل خصوصاً در دهه ۹۰ به صورت مضاعف فعال بودند. نمودار تغییرات میانگین میزان تورم در تاریخ اقتصادی ایران در ۶ دهه اخیر را نشان می دهد. همان طور که از نمودار مشخص است دهه ۹۰ بالاترین میزان تورم را تجربه کرده است. دهه ۹۰ تمام بنیان های حکمرانی دولت مدرن مورد هجوم قرار گرفت. در یکصد سال اخیر و به جز دوران اشغال ایران در سال ۱۳۲۰ هیچ دورانی تا این اندازه تورم های بالاتر از میانگین و رشد اقتصادی پایین را شاهد نبوده است. طبیعی است که با این عملکرد اقتصادی، بخش قابل توجهی از خانوارها به زیر خط فقر سقوط کنند و همین اتفاق هم رخ داده است و متأسفانه در همین سال ها تعداد فقرا به ۲۵/۶ میلیون نفر رسید.

در این سال ها علت اصلی تورم های بالا کسری بودجه دولت و تسهیلات دهی بی ضابطه نظام بانکی بوده است که وقوع تحریم ها این عوامل را تشدید کرده است. علت اصلی رشد اقتصادی پایین، افت سرمایه گذاری بوده است به گونه ای که در سالیان اخیر میزان سرمایه گذاری حتی کفاف استهلاک سرمایه را نیز نداده است. اما سؤال اصلی این است که چرا این اتفاقات می افتند؟ پاسخ ها و کنش های سیاستگذاران اقتصادی در چند سال اخیر در برابر تحریم ها، مهم ترین محور جواب به این سؤال است. پاسخ به تحریم ها با ناکارآمدی و فساد همراه شد. برای کنترل تورم، ارز ۱۲۲۶، ۴۲۰۰ و ۲۸۵۰۰ تومانی تخصیص داده شد. برای تأمین مالی های ناکارآمد، تسهیلات ارزان بی ضابطه داده شد. به بهانه تثبیت قدرت خرید طبقات فقیر، انرژی ارزان شد. اما نتیجه چه شد؟ همان طور که بالاتر

با توجه به
شکل گیری چرخه
شوم فقر و تورم،
ثروت آفرینی
غیررانتی در ایران
رفتاری غیرمافالانه
شده دیگر در
عبارت دیگر در
ایران افرادی موفق
هستند که راه های
کسب رانت را بهتر
فرا گرفته باشند

تورم بود. آیا در این بین سیاست های امور خارجه به توسعه روابط با کشورهای غربی دخیل است که جناب آقای نبلی مسیر گره گشایی از ناترازی های اقتصادی را به مذاکرات با غرب می داند؟ اقتصاد سیاسی حاکم بر کشور برای حفظ وضع موجود اقدام به تثبیت نرخ ارز و قیمت انرژی می کند. یعنی عملاً برای جذب آرا در مجلس و دولت کلیه حاکمیت به سمت توسعه رانت ها می رود و اندازه رانت ها را بزرگ تر می کند. نتیجه همین اقتصاد سیاسی حاکم، تداوم تورم های دورقمی و فزاینده را برای کشور فراهم می کند.

تورم بود. آیا در این بین سیاست های امور خارجه به توسعه روابط با کشورهای غربی دخیل است که جناب آقای نبلی مسیر گره گشایی از ناترازی های اقتصادی را به مذاکرات با غرب می داند؟ اقتصاد سیاسی حاکم بر کشور برای حفظ وضع موجود اقدام به تثبیت نرخ ارز و قیمت انرژی می کند. یعنی عملاً برای جذب آرا در مجلس و دولت کلیه حاکمیت به سمت توسعه رانت ها می رود و اندازه رانت ها را بزرگ تر می کند. نتیجه همین اقتصاد سیاسی حاکم، تداوم تورم های دورقمی و فزاینده را برای کشور فراهم می کند.

حل ناترازی اقتصادی با مشارکت مردمی

پاسخی به یک آدرس غلط در خصوص نظام حکمرانی و حل مشکلات اقتصادی کشور

شبکه مسائل جهانی تعریف می شود و اکثر کشورهای توسعه یافته نیز با این مسائل دست و پنجه نرم می کنند. ۲- سابقه اصلاحات اقتصادی در کشور نشان می دهد به جز سال ۹۸ اصلاحات مختلف قیمتی هیچ گاه با آشوب و بحران همراه نبوده است. به عنوان مثال اصلاح قیمت بنزین قدمتی ۲۰ ساله در ایران دارد و سال های متعددی و با نرخ های رشد متفاوتی این اتفاق افتاده است. در دولت آقای خاتمی با این که در برخی سال ها کشور درگیر بحران های سیاسی اجتماعی بود، اما دولت اصلاحات قیمت بنزین را به صورت سالانه اصلاح می کرد و به این ترتیب به صورت پیوسته، رفتار مصرفی مردم با قیمت بنزین منطقی می شد و هم فشاری به جامعه وارد نمی شد و هم جایگاه بنزین در سبد هزینه های مردم متعادل بود. جالب این که حتی در برخی سال ها نرخ بنزین بیش از تورم عمومی افزایش پیدا می کرد و هیچ بحران سیاسی اجتماعی هم رخ نمی داد.

۳- نمونه دیگر تجربه موفق اصلاح ناترازی های اقتصادی، طرح و اجرای قانون هدفمندی یارانه ها بین سال های ۸۷ تا ۸۹ بود که در بحبوحه آشوب ها و بحران های سیاسی سال ۸۸ اتفاق افتاد و با حذف تدریجی یارانه ها از مواد سوختی، مواد خوراکی، آب، برق و سایر اقلام در ایران، مهم ترین و بزرگ ترین طرح تحول اقتصادی تاریخ جمهوری اسلامی رقم خورد. به عنوان نمونه قیمت بنزین نزدیک به ۴۰۰ درصد رشد پیدا کرد و نه فقط بحران سیاسی اجتماعی خاصی رخ نداد بلکه با اجرای هدفمندی، دستاوردهای بی نظیری رقم خورد و در کمتر از سه سال ضریب جینی در ایران به ۳۶ درصد رسید و فقر مطلق به طور کلی از بین رفت.

۱- طرح چنین مسائلی با عناوینی مثل رفع مسأله حجاب و گره زدن آن به اصلاح قیمت حامل های انرژی نه فقط موضوع را حل نمی کند که سبب شکل گیری دو قطبی های خطرناک در کشور می شود. به عبارت دیگر ایده های دیگر نبلی در پاسخ به حل ناترازی های اقتصادی، با عنوان کاهش شکاف اجتماعی منجر به تشدید دو قطبی های اجتماعی می شود. از طرف دیگر نباید فراموش کرد که بخشی از ناترازی ها و مسائل نظام حکمرانی در ایران مانند بحران آب و خاک، تغییر اقلیم و گرم شدن زمین، بحران انرژی، بحران جمعیتی و... ریشه جهانی دارد و مربوط به حوزه بین المللی می شود و مسأله ایران در پازل

در دهه ۹۰
طبقه متوسط
آسیب های جدی و
جبران ناپذیری دید
و جمعیت آن بیش
از ۵۰ درصد کاهش
پیدا کرد. از طرف
دیگر جمعیت طبقه
فقیر ۴ برابر افزایش
پیدا کرد و به ۲۳
درصد از جمعیت
کل کشور رسید

شبکه مسائل جهانی تعریف می شود و اکثر کشورهای توسعه یافته نیز با این مسائل دست و پنجه نرم می کنند. ۲- سابقه اصلاحات اقتصادی در کشور نشان می دهد به جز سال ۹۸ اصلاحات مختلف قیمتی هیچ گاه با آشوب و بحران همراه نبوده است. به عنوان مثال اصلاح قیمت بنزین قدمتی ۲۰ ساله در ایران دارد و سال های متعددی و با نرخ های رشد متفاوتی این اتفاق افتاده است. در دولت آقای خاتمی با این که در برخی سال ها کشور درگیر بحران های سیاسی اجتماعی بود، اما دولت اصلاحات قیمت بنزین را به صورت سالانه اصلاح می کرد و به این ترتیب به صورت پیوسته، رفتار مصرفی مردم با قیمت بنزین منطقی می شد و هم فشاری به جامعه وارد نمی شد و هم جایگاه بنزین در سبد هزینه های مردم متعادل بود. جالب این که حتی در برخی سال ها نرخ بنزین بیش از تورم عمومی افزایش پیدا می کرد و هیچ بحران سیاسی اجتماعی هم رخ نمی داد.

۳- نمونه دیگر تجربه موفق اصلاح ناترازی های اقتصادی، طرح و اجرای قانون هدفمندی یارانه ها بین سال های ۸۷ تا ۸۹ بود که در بحبوحه آشوب ها و بحران های سیاسی سال ۸۸ اتفاق افتاد و با حذف تدریجی یارانه ها از مواد سوختی، مواد خوراکی، آب، برق و سایر اقلام در ایران، مهم ترین و بزرگ ترین طرح تحول اقتصادی تاریخ جمهوری اسلامی رقم خورد. به عنوان نمونه قیمت بنزین نزدیک به ۴۰۰ درصد رشد پیدا کرد و نه فقط بحران سیاسی اجتماعی خاصی رخ نداد بلکه با اجرای هدفمندی، دستاوردهای بی نظیری رقم خورد و در کمتر از سه سال ضریب جینی در ایران به ۳۶ درصد رسید و فقر مطلق به طور کلی از بین رفت.

۱- طرح چنین مسائلی با عناوینی مثل رفع مسأله حجاب و گره زدن آن به اصلاح قیمت حامل های انرژی نه فقط موضوع را حل نمی کند که سبب شکل گیری دو قطبی های خطرناک در کشور می شود. به عبارت دیگر ایده های دیگر نبلی در پاسخ به حل ناترازی های اقتصادی، با عنوان کاهش شکاف اجتماعی منجر به تشدید دو قطبی های اجتماعی می شود. از طرف دیگر نباید فراموش کرد که بخشی از ناترازی ها و مسائل نظام حکمرانی در ایران مانند بحران آب و خاک، تغییر اقلیم و گرم شدن زمین، بحران انرژی، بحران جمعیتی و... ریشه جهانی دارد و مربوط به حوزه بین المللی می شود و مسأله ایران در پازل

در دهه ۹۰
طبقه متوسط
آسیب های جدی و
جبران ناپذیری دید
و جمعیت آن بیش
از ۵۰ درصد کاهش
پیدا کرد. از طرف
دیگر جمعیت طبقه
فقیر ۴ برابر افزایش
پیدا کرد و به ۲۳
درصد از جمعیت
کل کشور رسید

سید محسن دهنوی
رئیس مرکز ارزیابی و
نظارت راهبردی اجرای
سیاست های کلی نظام

مسائل مهم کنونی اقتصاد و راهکارهای مقتضی، واجد نکات و نیازمند تاملاتی مهم است. ضرورت نقد و بررسی ایده های دکتر مسعود نبلی علاوه بر جایگاه و نفوذ ایشان در حوزه سیاست گذاری و مدیریت اقتصاد کشور، به وخامت مسائل اقتصادی کشور بازمی گردد و یادآور تداوم رکود در بخش های مختلف اقتصادی در ابتدای دهه ۹۰ است. از نگاه ایشان، ناترازی های اقتصادی و زیست محیطی، التهاب در روابط خارجی و شکاف های اجتماعی و فرهنگی بین نسلی، سه مسأله اصلی نظام حکمرانی کشور هستند که باید برای رفع آنها

چاره اندیشی شود. نویسنده ضمن تأیید بخشی از اظهارات دکتر نبلی به خصوص آسیب شناسی ها و بیان مسأله ایشان در زمینه ناترازی های مالی و حفظ منابع بین نسلی، تأکید می کند گره زدن حل مسائل اقتصادی به حل شکاف های اجتماعی-سیاسی در این برهه زمانی که خود ایشان هم تأکید دارد مقطع کنونی یک بزنگاه مهم تاریخی است، اشتباه راهبردی و محاسباتی است. بنابراین با توجه به وضعیت حساس کشور، هر نوع ایده و نقد سیاستی در خصوص مسائل اقتصادی کشور می تواند افق روشی ریی سیاستگذاران اقتصادی را نمایان تر ساخته و به کاهش مشکلات کمک قابل توجهی کند.

برش

چه باید کرد؟

قبل از هر چیز باید به این نکته توجه کرد که برای حل مسائل اقتصادی در کشور بن بست نداریم. همان طور که در طول تاریخ هم دیده می شود ایران هر موقع اراده واقعی خود را در حوزه اقتصادی به کار گرفته به رشد و پویایی اقتصادی منجر شده است. بنابراین بعد از نقد گفته های دکتر نبلی و آسیب شناسی مختصری که از وضعیت اقتصادی ارائه شد، سؤال اساسی این است که چه باید کرد؟ همان سوالی که جناب آقای دکتر نبلی از پاسخ به آن طفره می رود و این سؤال را برای مخاطبان پیش می آورد که ایشان برای رفع مشکلات اقتصادی چه سیاست هایی در دستور کار رئیس جمهور و تیم تازه نفس ایشان خواهند گذاشت؟

چرا باید حل مسائل کشور باید سراغ اختلافات مردم رفت؟ مردم با هر عقیده و نگاهی در موضوعات فقر و تورم و ناکارآمدی، اتفاق نظر دارند. دولت جدید باید هوشمندی به خرج دهد تا در دام مشاوران گروگان گیر نیفتد و اگر دنبال توسعه روابط خارجی و کاهش شکاف های اجتماعی در کشور است باید آگاه باشد مسیر رسیدن به اهداف بلندمدت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی از اصلاح ناترازی های اقتصادی و توانمندسازی مردم و کاهش فقر می گذرد.